

HÖGSKOLAN
DALARNA

Examensarbete

Grundnivå 2

När barnet är tryggt så vågar barnet mycket mer

En studie om förskollärares erfarenheter av inskolning på förskolan

A study of preschool teachers experiences of induction in preschool

Författare: Sara Andersson och Ella Hurnasti

Handledare: Maria Olsson

Examinator: Stina Jeffner

Ämne/huvudområde: Pedagogiskt arbete

Kurskod: PG2062

Poäng: 15h

Examinationsdatum: 20180112

Vid Högskolan Dalarna finns möjlighet att publicera examensarbetet i fulltext i DiVA. Publiceringen sker open access, vilket innebär att arbetet blir fritt tillgängligt att läsa och ladda ned på nätet. Därmed ökar spridningen och synligheten av examensarbetet.

Open access är på väg att bli norm för att sprida vetenskaplig information på nätet. Högskolan Dalarna rekommenderar såväl forskare som studenter att publicera sina arbeten open access.

Jag/vi medger publicering i fulltext (fritt tillgänglig på nätet, open access):

Ja

Nej

Abstract

Ett av förskollärares uppdrag är att barnet tillsammans med sina föräldrar ska få en god inskolning i förskolans verksamhet. Syftet med vår studie är att bidra med ökad kunskap om några förskollärares erfarenheter av vilka faktorer som kan påverka inskolning. De frågeställningar vi använt är: Vilka faktorer krävs för en god inskolning i förskolans verksamhet enligt förskollärarna? Vilka för- och nackdelar beskriver förskollärarna finns bland olika inskolningsmetoder? Den metod som använts i vår studie är kvalitativa intervjuer där vi har intervjuat fem stycken förskollärare. Materialet har tolkats och analyserats med inspiration från anknytningsteorin och systemteorins utvecklingsekologiska modell.

Studiens resultat belyser vikten av att skapa trygga och tillitsfulla relationer med barnen och deras föräldrar vid inskolning. För att det ska bli en god inskolning menar förskollärarna att de behöver samarbeta väl med hemmet. Förskollärarna beskriver att det under inskolningen är viktigt att föräldrarna får en inblick i förskolans verksamhet och att de förmedlar ett lyhört och varmt förhållningssätt, för att trygga relationer ska kunna skapas. Vidare menar förskollärarna att det som ytterligare kan avgöra hur inskolningen går är hur den planeras och organiseras. Det framkommer att förskollärarna behöver ta hänsyn till föräldrars synpunkter, barngruppens storlek, det enskilda barnets uttryckta behov samt sjukdom och mötestider.

Nyckelord:

Inskolning, inskolningsmetoder, relationer, trygghet, samarbete mellan hem och förskola, organisation och planering.

Förord

Vi vill främst tacka de personer som medverkat i vår studie och delat med sig av sina värdefulla tankar och erfarenheter kring inskolning på förskolan. Utan er hade studien varit omöjlig att genomföra. Vi vill även tacka våra familjer som har visat empati och förståelse för att vårt fokus har kretsats kring uppsatsskrivandet. Avslutningsvis vill vi rikta ett stort tack till vår handledare Maria Olsson som varit noggrann vid granskningar av vårt arbete. Maria har bidragit med reflekterande frågor som fått oss att utveckla vårt arbete till det bättre.

Sara Andersson och Ella Hurnasti

Innehållsförteckning

Inledning	6
Syfte och frågeställningar	7
Begreppsförklaring	7
Bakgrund.....	7
Inskolning	8
Inskolningsmetoder.....	8
Gruppinskolning	9
Två-veckors inskolning	9
Tre-dagars inskolning.....	9
Kritik riktat mot tre-dagars inskolning.....	9
Faktorer som kan påverka inskolningen	10
Trygghetens betydelse	10
Samarbete mellan hemmet och förskolan.....	10
Organisation och planering.....	11
Tidigare forskning.....	12
Sökning av tidigare forskning.....	12
Barnets behov av trygghet	13
Kvalitet i relationer mellan barnet och förskollärare	14
Faktorer som kan påverka kvaliteten i relationerna.....	15
Sammanfattning.....	16
Teoretiska utgångspunkter	17
Anknytningsteorin	17
Anknytning samt trygg och otrygg anknytning.....	18
Trygghetscirkel.....	18
Systemteoretisk utvecklingsekologisk modell.....	19
System på olika nivåer	19
Metod	20
Val av metod.....	20
Urval	21
Genomförande	22
Bearbetning och analys av materialet	23
Forskningsetiska överväganden.....	24
Trovärdighet	25
Resultat.....	26
Viktiga faktorer vid inskolning.....	26

Trygga och tillitsfulla relationer med barnen	26
Relationer mellan hemmet och förskolan.....	28
Organisation och planering.....	30
Inskolningsmetoder.....	32
Gruppinskolning	32
Två-veckors inskolning	32
Tre-dagars inskolning.....	33
Sammanfattning	34
Diskussion.....	34
Metoddiskussion	35
Resultatdiskussion	37
Trygga och tillitsfulla relationers betydelse för inskolning.....	37
Samarbetet mellan hemmet och förskolan har betydelse för inskolning.....	38
Organisation och planering kan vara avgörande för inskolning.....	40
Inskolningsmetoders för- och nackdelar	41
Slutsatser.....	43
Vidare forskning	44
Källförteckning	45
Bilaga – egengranskning av etisk blankett.....	47
Bilaga – informationsbrev	48
Bilaga – intervjufrågor	50

Inledning

I denna studie har vi valt att undersöka vilka erfarenheter förskollärare har av inskolning från hemmet till förskolan. Vi har under vår verksamhetsförlagda utbildning, det vill säga praktik, fått uppleva hur viktigt det är att barnet får en trygg start i förskolan för att vidare kunna utforska och utvecklas. Detta är ett ämne vi båda vill fördjupa oss mer inom och därmed vill vi ta del av förskollärares erfarenheter. Vår studie kan bidra till ökad kunskap och förhoppningsvis ny kunskap som blivande och verksam förskolepersonal kan ha nytta av vid inskolning i förskolans verksamhet. När barn ska börja förskolan genomgår de en hel del förändringar. Barnet ska gå igenom en så kallad inskolning. Det innebär att barnet ska vänjas vid en ny miljö, nya människor och rutiner. Broberg, Broberg och Hagström (2012, s. 149) förklarar att vid inskolning är det viktigt att barnen ska få en chans att lära känna minst en av förskollärarna tillräckligt väl som senare kan användas som en "ersättare" för föräldern som befinner sig på arbetet.

Brandtzæg, Torsteinson och Øiestad (2016, s. 18) poängterar att barn föds med en förmåga att söka efter trygghet och förklarar att trygghet är det viktigaste av allt för små barn. Denna medfödda förmåga kallas för anknytning och handlar alltså i grunden om trygghet och överlevnad. Broberg, m.fl. (2012, s. 67) poängterar att det krävs tid, engagemang och kontinuitet för att ett barn och förskolans personal ska kunna utveckla en anknytning mellan varandra. För att skapa bästa möjliga förutsättningar till goda relationer vid en inskolning behöver den ansvariga förskolepersonalen vara lyhörd för barnets signaler. I Barnkonventionen (2009, s. 4) står det att "barnets bästa ska beaktas vid alla beslut" och är en av de fyra grundläggande principer som ska tas hänsyn till i alla avseenden i arbetet med barn.

Läroplanen för förskolan poängterar att "förskollärare ska ansvara för att varje barn tillsammans med sina föräldrar får en god introduktion i förskolan" (Lpfö98, 2016, s. 13). Ovanstående citat och forskning väcker frågor som vi vill fördjupa oss i. Vilka erfarenheter har förskollärare av inskolning? Med vår undersökning vill vi bidra med ökad kunskap om några förskollärares erfarenheter av vilka faktorer som kan påverka inskolningen samt inskolningsmetoders för- och nackdelar.

Syfte och frågeställningar

Syftet med vår studie är bidra med ökad kunskap om några förskollärares erfarenheter av vilka faktorer som kan påverka inskolning. Frågeställningarna är:

- Vilka faktorer krävs för en god introduktion i förskolans verksamhet enligt förskollärarna?
- Vilka för- och nackdelar beskriver förskollärarna finns bland olika inskolningsmetoder?

Under nedanstående avsnitt belyser vi relevant litteratur, forskning och teorier. Läsaren kommer även få ta del av vårt val av metod i förhållande till studiens syfte. Vidare följer resultatet samt metoddiskussion och resultatdiskussion. Avslutningsvis sammanfattas studiens slutsatser och förslag på vidare forskning.

Begreppsförklaring

I detta avsnitt förklarar vi begreppen *inskolning*, *förskollärare* och *förskolepersonal*. Vi förklarar hur dessa begrepp har använts i vår studie. Inskolning är en process som innebär att barnet ska vänjas vid en ny miljö, nya människor och rutiner. I vår studie syftar inskolning på de barn som kommer från hemmet och är barn mellan ett–tre år. I Lpfö98 (2016, s. 13) används begreppet introduktion. Vi har valt att istället använda oss av begreppet inskolning förutom när vi hänvisar till läroplanen. I förskolans verksamhet är förskollärare den personalen med högskoleutbildning. I förskolans verksamhet arbetar även personer med olika utbildningar, det vill säga vikarier, barnskötare och förskollärare. När vi benämner förskolepersonal syftar vi på all personal.

Bakgrund

I bakgrundsavsnittet beskrivs relevanta artiklar och annan väsentlig litteratur. Bakgrundsavsnittet har delats in i kategorier så som inskolning och inskolningsmetoder samt faktorer som kan påverka inskolningen.

Inskolning

Förskolans läroplans riktlinjer är att ”förskolläraren ska ansvara för att varje barn tillsammans med sina föräldrar får en god introduktion i förskolan” (Lpfö98, 2016, s. 13). Broberg m.fl. (2012, s. 149, 153, 157) poängterar att inskolning innebär en omvälvande förändring för barnet som ska börja på förskolan. Vad som avgör längden på en inskolning och vilken metod som används, menar Broberg m.fl., beror på förskolepersonalens lyhördhet på barnets signaler eller föräldrarnas möjlighet till beviljad ledighet från arbetet. Broberg m.fl. beskriver att en inskolning utgår från tre huvudsakliga syften. Ett syfte är att barnet ska vänjas vid den nya miljön. Ett annat syfte är att barnet ska få möjlighet att utveckla en tillräckligt tillitsfull och känslomässig relation med minst en förskolepersonal som kan ”ersätta” föräldrarna när de inte finns tillgängliga. Det tredje syftet med inskolning är att barnet ska kunna vistas på förskolan en längre tid utan sina föräldrar.

Brandtzæg m.fl. (2016, s. 164) nämner att tillitsfulla och känslomässiga relationer mellan barnet och någon annan förskolepersonal är nödvändigt att arbeta för under inskolningen eftersom barnet ska skiljas från sina föräldrar. Barn har olika bakgrunder och erfarenheter när de börjar på förskolan förklarar Broberg m.fl. (2012, s. 151). Barns anknytningserfarenheter kan skilja sig åt menar Brandtzæg m.fl. (2016, s. 100). En del barn kommer från hem där de inte har något större nätverk än dess föräldrar och kan därmed vara ovana med att föräldrarna lämnar dem. Andra barn kan ha ett större nätverk och ha fler relationer samt erfarenheter av att andra kan ta hand om dem. Lpfö98 (2016, s. 5-6) betonar att förskolan ska visa hänsyn till barnen och anpassa verksamheten efter deras olika livsmiljöer och tidigare erfarenheter. Brandtzæg m.fl. (2016, s. 156) benämner att inskolningssamtal mellan förskollärare och föräldrar kan med fördel användas för att få inblick i barnets bakgrund och erfarenheter.

Inskolningsmetoder

Det finns olika metoder som kan användas vid inskolning av barn, och i detta avsnitt kommer tre olika metoder beskrivas.

Gruppinskolning

Larsson (2011) beskriver att gruppinskolning innebär att flera barn med sina föräldrar introduceras i förskolan samtidigt under cirka två veckor. Barnen tillsammans med sina föräldrar vistas hela dagar på förskolan. Larsson förklarar även att till en början har föräldrarna ansvaret för sina barn för att sedan succesivt lämna över till arbetslaget. I en gruppinskolning delar arbetslaget upp inskolningarna jämt fördelat mellan varandra.

Två-veckors inskolning

Larsson (2011) beskriver den traditionella inskolningen, även kallad två-veckors inskolning. Inskolningsprocessen börjar med korta vistelser för barnet tillsammans med föräldern på förskolan. Successivt ökar vistelsetiden på förskolan, förklarar Larsson, där föräldern även börjar gå undan och till slut lämnar barnet hos en ansvarig förskolepersonal.

Tre-dagars inskolning

Larsson (2011) beskriver att tre-dagars inskolning innebär att barnet tillsammans med sin förälder redan från början går hela dagar. Föräldern är med barnet hela tiden i tre dagar för att på den fjärde dagen lämna barnet ensamt på förskolan. Larsson förklarar även att i denna metod har barnet ingen ansvarig förskolepersonal utan hela arbetslaget har ett gemensamt ansvar för både inskolning och övrig barngrupp.

Kritik riktat mot tre-dagars inskolning

Lundbäck (2013) menar att det blir fler och fler förskolor som väljer att korta ner inskolningen till tre dagar. Hagström (2013) ifrågasätter om det är föräldrarna eller förskolan som vinner på en kort inskolning? En tredagars inskolning är inte att rekommendera, menar forskaren, då det tar längre tid än så att bygga upp relationer med någon som sedan ska "ersätta" föräldrarna. Inskolningen ska sätta barnet i fokus och forskaren motsätter sig till den korta inskolningen där föräldrarnas trygghet hamnar i centrum. Inget barn är det andra likt och därför krävs mer forskning om inskolning samt diskussioner om vad som krävs för att ett barn ska känna trygghet. Hagström menar att barn påverkas och reagerar olika på den stress som de upplever kring separationen från sina föräldrar. De tysta barnen kan lätt glömmas bort då

fokus hamnar på de barn som protesterar högst. Brandtzæg m.fl. (2016, s. 154) påpekar att barns nervsystem inte är fullt utvecklat vid 1–2 års ålder och därför kan barn bli väldigt oroliga vid lämning på förskolan.

Faktorer som kan påverka inskolningen

Trygghetens betydelse

Lpfö98 (2016, s. 5) poängterar att för att barnen ska kunna utvecklas och lära sig måste förskolan vara en trygg plats för varje barn. I förskolans läroplan poängterats det även att ”verksamheten ska anpassas till alla barn i förskolan. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans än andra ska få detta stöd utformat med hänsyn till egna behov och förutsättningar så att de utvecklas så långt som möjligt.” (Lpfö98, 2016, s. 5). Brandtzæg m.fl. (2016, s. 92-93) belyser vikten av att förskollärarna lär känna barnet vid inskolningen för att kunna uppmärksamma barnets behov och lättare stötta barnet. När barn blir lämnade på förskolan förklarar Brandtzæg m.fl. (2016, s. 164-168) att det kan väcka känslor hos barnet såsom ångslan. När föräldrarna väl ska gå är det viktigt att det blir ett tydligt avsked. Brandtzæg m.fl. poängterar även vikten av att inte stressa vid lämningen utan istället låta den få ta den tid som behövs. Det kan kännas tryggt för barnet att få gå till fönstret och vinka hejdå. Brandtzæg m.fl. beskriver att omständigheter som kan påverka avskedet på förskolan är barnets sinnesstämning och hur morgonen har varit hemma. Barnet kan uppleva olika känslor inför att bli lämnad beroende på om morgonen bestod av stress och bråk eller lugn och harmoni.

Samarbete mellan hemmet och förskolan

Förskolans läroplan belyser att ”förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar till varje barn att kunna utvecklas rikt och mångsidigt.” (Lpfö98, 2016, s. 13). Brandtzæg m.fl. (2016, s. 156) beskriver att inskolningen är en omställningsprocess. De menar att en förutsättning för att hemmet och förskolan ska kunna samarbeta för barnets bästa kan vara att samtala. De första samtalen kan kallas för inskolningssamtal och det blir viktigt att både barnen, föräldrarna och förskollärarna lär känna varandra för att inskolningen ska bli så bra som möjligt. Dessa träffar kan hjälpa föräldrarna och förskollärarna att bilda en trygg relation. Trygga föräldrar kan skapa trygga barn belyser Brandtzæg m.fl. (2016, s. 157-159).

En förutsättning för att föräldrarna ska känna sig trygga är att förskollärarna har ett lyhört förhållningssätt vid dessa träffar. Föräldrarna ska ges möjlighet att delge tankar och erfarenheter kring barnets vistelse i hemmiljön. Brandtzæg m.fl. förklarar att ett inskolningssamtal kan skapa ett sammanhang och bilda en helhet mellan barnets två världar.

Lpfö98 (2016, s. 5) belyser att det är viktigt att skapa förtroendefulla relationer till både barnet och föräldrarna så vistelsen på förskolan blir positiv. Hagström (2010, s. 178) poängterar vikten av att föräldrarna och förskollärarna pratar gott om varandra för att barnet inte ska behöva ”välja” sida. Det ska vara tillåtet att barnet får längta efter sin ansvariga förskolepersonal likaväl som barnet ska få längta efter sina föräldrar menar Hagström.

Organisation och planering

Brandtzæg m.fl. (2016, s. 163) poängterar att det är oerhört viktigt, speciellt på småbarnsavdelningar, att verksamheten organiseras så att varje barn har tillgång till sin anknytningsperson. En anknytningsperson är den person som barnet kan söka beskydd, trygghet och tröst hos och kan exempelvis vara en förälder eller en förskolepersonal förklarar Broberg m.fl. (2006, s. 55). Mötestider och sjukdom kan påverka barnets möjlighet till sin anknytningsperson då vikarier inkallas. Detta kan upplevas som problematiskt då barnet kanske ännu inte har en relation till vikarien. De känner inte varandra ännu menar Brandtzæg m.fl. (2016, s. 162-163).

I samhällsdebatter som rör förskolan uppmärksammas det skiftande diskussioner kring barngruppers storlek. Pramling Samuelsson, Williams och Sheridan (2015, s. 4) hävdar att barngruppers storlek påverkar hur förskolläraren kan uppfylla läroplanens intentioner. Lpfö98 (2016, s. 13) tar upp att ”förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt”. Pramling Samuelsson m.fl. (2015, s. 4) menar att för stora barngrupper kan vara problematiskt då det är fler barn som förskolläraren ska lära känna och följa i deras lärande. Vid en inskolning kan detta innebära att förskolläraren har många barn att ta hänsyn till samtidigt.

Skolverkets (2017) riktmärken för barngruppers storlek i ålder 1–3 år är 6–12 barn i en barngrupp och för äldre barn 9–15 barn i en barngrupp. Barnantalet i barngrupperna har inte varit så få på 24 år som nu. Det är dock viktigt att betona att det är en bit kvar för att barngruppens storlek ska vara enligt riktmärkena (Skolverket, 2017). Förskolor anställer även allt fler utbildad personal samtidigt som forskning tydligt visar på att förskolepersonal med hög kompetens är den viktigaste faktorn för att skapa en trygg förskola (Skolverket, 2017). Williams (2016) är positiv till storlekens riktmärken men poängterar att detta inte är allt. Det är även viktigt att diskutera kring personaltäthet, lokaler samt utbildning och kompetens. De yngre barnen är mer känsliga för barngruppens storlek än de äldre barnen förtydligar hon. Detta kan innebära att när små barn börjar på förskolan behöver förskolläraren vara medveten om att storleken på barngruppen kan påverka inskolningen.

Tidigare forskning

I följande avsnitt redogör vi för hur vi har gått tillväga när vi gjort sökningar av tidigare forskning. Vidare beskrivs ett urval av forskningsresultat vi anser är relevant i vår studie. Forskningsresultaten innefattar barns behov av trygghet, kvalitet i relationer mellan förskollärare-barn, vikten av att skapa goda relationer med föräldrar samt faktorer som kan påverka inskolning.

Sökning av tidigare forskning

Vi ville få en överblick om vilken forskning som fanns att tillgå inom vårt område. Därmed gjorde vi sökningar av tidigare forskning i bland annat databaserna Libris, Summon och Google Scholar. Vi använde oss av trunkeringar och flertalet sökord både på svenska och engelska för att få tillgång till ett större utbud i vår sökning. Begreppen som användes var exempelvis anknytning, relation, trygghet, care, introduction och preschool. Vi har uppmärksammat att det råder en viss brist av forskning kring inskolning och inskolningsmetoder vilket även Hagström (2013) instämmer med. Därmed har vi valt att använda forskning från angränsande områden såsom trygghet och relationer som vi anser är relevant för vår studie.

Barnets behov av trygghet

Risholm Mothander och Broberg (2015, s. 4) framhäver i sin svenska studie att barn är fysiskt och psykiskt beroende av sina föräldrar eller de personer som regelbundet tar hand om barnet redan från födseln. I resultatet framkommer det att om anknytningspersonen inte är närvarande behöver barnet kunna vända sig till någon annan och därmed är det viktigt att det finns fler anknytningspersoner i barnets liv. När den främsta anknytningspersonen, föräldern, återigen finns närvarande kommer barnet att välja den istället för exempelvis en förskollärare (Risholm Mothander & Broberg, 2015, s. 4). Risholm Mothander och Brobergs (2015, s. 15) undersökningar visar att anknytningen utvecklas från att barnet föds med ett instinktivt behov av trygghet och närhet till en mer upplevd trygghet. Den upplevda tryggheten beror på barnets erfarenheter av i vilken utsträckning anknytningspersonerna svarat på barnets behov av trygghet och närhet. Detta är en förutsättning för att barnet ska kunna utforska omvärlden och skapa vänskapliga relationer istället för att hela tiden söka efter någon att ty sig till.

Kihlbom (2003, s. 35-36) poängterar i sin svenska studie att när barnet börjar på förskolan sker det en separation från anknytningspersonen, föräldern. I resultatet beskriver han att detta är något som både barn och föräldrar kan uppleva och hantera på olika sätt beroende på tidigare erfarenheter av separation. För de yngsta barnen kan separationen bli ohanterlig förklarar Kihlbom eftersom barnet inte utvecklat förståelse för tidsuppfattning. Forskaren menar att förskollärare ofta kan uttrycka ”snart kommer mamma/pappa tillbaka” (Kihlbom, 2003, s. 36). För barn som inte kan förstå vad ordet ”snart” betyder, kan det innebära att dagen på förskolan upplevs vara en evighet till dess att föräldern kommer tillbaka.

Kihlboms (2003, s. 37) resultat belyser även att det finns andra omständigheter som är avgörande för barnets möjlighet att känna sig trygg i förskolan. Det handlar om att barns erfarenheter skiljer sig åt och därmed kommer barnen till förskolan med olika förutsättningar. En del barn mognar snabbt och andra långsamt beskriver Kihlbom. Barn har även olika personligheter där en del barn är mer känsliga än andra. Detta innebär i praktiken att förskollärare möter barn som reagerar olika när det kommer till att bli lämnad på förskolan.

Kvalitet i relationer mellan barnet och förskollärare

Kulti (2012, s. 15) framhäver i sin studie att antal barn som har ett annat modersmål än svenska ökar i förskolorna. Barn med annat modersmål än svenska möter oftast inte det svenska språket förrän de börjar på förskolan framför Skans (2011, s. 31) som ett resultat i sin svenska studie. Vidare beskrivs det i resultatet att det för barnet redan kan vara svårt att lämna hemmet och börja på förskolan, men när dessutom mötet med nya människor sker på ett annat språk blir det inte lättare. Skans (2011, s. 27) studie förtydligar att en del familjer kan ha helt andra traditioner än vad förskolepersonalen är vana vid. Samtidigt möter familjerna en förskola med nya traditioner som föräldrarna kanske inte förstår. Skans beskriver problematiken som kan uppstå:

Detta kan leda till att barnen med en bakgrund som skiljer sig mot normen i samhället kan hamna i en dubbel ensamhet, där barnens föräldrar inte förstår barnens vardag i förskola och skola, samtidigt som lärarna inte förstår barnens familjeliv (Skans, 2011, s. 27).

Förskollärare behöver anpassa sitt språk som överensstämmer med barnet och föräldrarnas nivå. För att stödja det verbala språket kan tydligt kroppsspråk såsom gester och miner användas. Om språket inte anpassas kan det leda till att barnet och/eller föräldrarna stänger av lyssnandet då de ändå inte förstår. Det är viktigt att samtidigt inte förminska varken barnet eller föräldern. Detta kan kopplas till vår studie eftersom det blir viktigt vid en inskolning att förskollärare, föräldrar och barn förstår varandra för att goda relationer ska kunna skapas.

Kihlbom (2003, s. 12) liksom Simonsson och Thorell (2010, s. 60) kommer fram till att det är viktigt att förskolläraren skapar en god relation med inskolningsbarnet. Barnet som genomgår en inskolning har inte hunnit skapa relationer till varken förskollärare eller andra barn nämner Simonsson och Thorell i sin svenska studie. Kihlboms (2003, s. 28) resultat belyser att en god relation inte skapas automatiskt utan kräver tid och engagemang från förskollärarens sida. Förskolläraren behöver vara lyhörd för det enskilda barnets signaler för att kunna förstå barnets önsknings.

Forskaren förtydligar att det är viktigt att inte generalisera barns uttryck eftersom likande uttryck kan ha olika betydelser för olika barn. Kihlboms studie visar att det är viktigt att förskolläraren är psykiskt och fysiskt närvarande vid en inskolning. Att vara psykiskt närvarande innebär att förskolläraren är tillgänglig och har inlevelse i mötet med barnet. Forskaren förklarar att den fysiska kontakten innefattar ögonkontakt, gester och ansiktsuttryck. Det kräver att förskolläraren har ett tydligt kroppsspråk för att barnet ska kunna förstå vad som händer mellan sig själv och omgivningen. Den fysiska kontakten handlar inte bara om lugna smekningar eller uppmuntrande knuffar utan även om barnets upplevda närhet och trygghet hos förskolläraren. Kihlboms (2003, s. 35) studie visar att för att barnets upplevda trygghet med en förskollärare ska kvarstå kräver det en lyhörd och varm kontakt. Forskaren menar framför allt att kontinuitet har en stor om inte avgörande betydelse, då ett byte av anknytningsperson kan hota barnets trygghet.

Kihlboms (2003, s. 35) undersökning framhäver att för att förskollärare ska kunna skapa goda relationer med nya barn krävs det en hög kompetens. En inskolning sker inte bara utan den ”görs” förklarar Simonsson och Thorell (2010, s. 53–54). Det innebär att både de vuxna, barnen och dess omgivning påverkar varandra. Vidare förklaras det att förskolans verksamhet, gällande utrymmen och leksaker, innehåller normer och förväntningar som det nya barnet ska komma i kontakt med. Simonsson och Thorells (2010, s. 60) studie visar att det är viktigt att ta tillvara på förskolans leksaker då dessa med fördel kan användas som en ingång för förskollärare till att skapa en relation med barnet.

Faktorer som kan påverka kvaliteten i relationerna

Kihlboms (2003, s. 37) undersökning synliggör att tiden barnet vistats på i förskolan har betydelse för vad som är lämpligt gentemot barnets ålder och individuella utveckling. Kihlbom understryker att desto yngre barnet är desto viktigare är det att inskolningen skapar tillitsfulla och känslomässiga relationer till någon, exempelvis förskollärare. Det är även viktigt med kontinuitet och att en timme hit och dit kan ha mycket stor betydelse för barnet. I Løvgren och Gulbrandsens (2012, s. 5, 8) norska undersökning framkommer det motsägelser om vilken längd och ålder som

lämpar sig bäst för barn på förskolan. I studiens resultat framkommer det inte exakt vilken ålder eller längd på dagen som är lämplig.

Både Pramling Samuelsson m.fl. (2015, s. 1-4) och Løvgren och Gulbrandsen (2012, s. 1) är överens om att andelen barn har på senare år ökat i förskolan. Pramling Samuelsson m.fl. resultat visar att det finns en problematik i att läroplanen ställer högre krav på kvalitet samtidigt som antal barn i förskolan ökar. Detta kan leda till att det blir svårt att upprätthålla en trygg omsorg för barnen. Desto större barngruppen är desto fler relationer ska skapas förklarar Pramling Samuelsson m.fl., samtidigt som barnen får mindre enskild tid. Detta upplevs som stressigt och påverkar meningsfullheten i relationerna. Det är viktigt att organisera barngruppen då tiden minskar per enskilt barn i en större barngrupp menar Pramling Samuelsson m.fl. (2015, s. 7, 11). Pramling Samuelsson m.fl. nämner att det inte blir möjligt att bekräfta varje barn när barngrupperna är så stora.

Sammanfattning

Den viktigaste faktorn för att skapa en god inskolning anses vara, enligt forskningen, att skapa trygga och tillitsfulla relationer med barnet. Det som är gemensamt för samtliga studier är betydelsen av förskolepersonalens kompetens och hur inskolningen arrangeras för att skapa goda relationer med barnen. Samtidigt visar forskningen att barngruppers storlek, personaltäthet, kontinuitet och barnets vistelsetid på förskolan är faktorer som kan påverka förskollärarens möjlighet att skapa goda relationer. Pramling Samuelsson m.fl. (2015, s. 3-4) beskriver att desto större barngruppen är desto fler relationer ska skapas. Förskollärarna kan uppleva detta som stressigt och därmed påverkar det meningsfullheten i relationerna med barnen. Forskningen visar även att förskolläraren behöver vara lyhörd på barnens signaler för att kunna förstå det enskilda barnets behov av trygghet. Risholm Mothander och Broberg (2015, s. 15) betonar detta extra mycket och menar att barnet behöver ha tillgång till en anknytningsperson för att barnet ska kunna utforska omvärlden och skapa vänskapliga relationer. Anknytningspersonens uppgift är att svara på barnets behov av trygghet och närhet.

I sökning av tidigare forskning upptäckte vi att det endast fanns en studie om inskolning och vad som kan påverka inskolning. Vi saknade däremot ett större utbud av forskning inriktat mot inskolning. Den forskning vi anser vara relevant är vinklad till vår studie. Eftersom vi uppmärksammat en viss kunskapslucka i forskningen kring inskolning i förskolan anser vi att vår studie kan motiveras. Vår studie kommer att bidra med ökad kunskap och förståelse om vilka faktorer som kan påverka inskolningen.

Teoretiska utgångspunkter

Vi valde att tolka och analysera vårt resultat utifrån anknytningsteorin och systemteorins utvecklingsekologiska modell eftersom vi ville bidra med ökad kunskap gällande vilka faktorer som kan påverka inskolningen. Varje barn har med sig olika erfarenheter och livssituationer när de börjar på förskolan. Detta innebär att barn även har olika anknytningserfarenheter. Vi anser därför att anknytningsteorin är relevant att använda i vår studie. Den kan ge oss en djupare förståelse för hur anknytning kan te sig olika beroende på barns olika förutsättningar. Likaså är systemteorins utvecklingsekologiska modell användbar i vår studie, då den kan ge oss en djupare förståelse för hur relationerna och omgivningen kan påverka barnet vid inskolning.

I anknytningsteorin är *anknytning*, *anknytningsperson*, *trygg* och *otrygg anknytning* samt *trygghetscirkel* centrala begrepp. Inom systemteorins utvecklingsekologiska modell är några centrala begrepp systemnivåerna *mikro*, *meso*, *exo* och *makro*. Dessa ovannämnda centrala begrepp har vi använt när vi analyserat vårt resultat.

Anknytningsteorin

Broberg m.fl. (2012, s. 33-36) förklarar att John Bowlby är den främsta upphovsmannen till anknytningsteorin. Bowlby har även samarbetat och utvecklat teorin tillsammans med Mary D. Salter Ainsworth. Broberg m.fl. benämner att teorin främst inkluderar förståelse för begreppet anknytning men även andra mycket relevanta begrepp som trygghetscirkeln, anknytningsperson och separation. Broberg, Granqvist, Ivarsson och Risholm Mothander (2006, s. 175) poängterar att syftet med anknytning innebär att barnet har optimal tillgång till sin beskyddande person

exempelvis föräldrar eller förskollärare. Detta kräver att den beskyddande personen inte är för nära så att barnets utforskande störs men inte heller för långt bort från barnet så att dess trygghet hotas.

Anknytning samt trygg och otrygg anknytning

Anknytning innebär nära känslomässiga relationer förklarar Broberg m.fl. (2012, s. 36) vilket betyder att personerna har känslomässig betydelse för varandra samt att båda upplever obehag av ofrivillig separation. Broberg m.fl. (2006, s. 55) beskriver att en *anknytningsperson* är en person som barnet kan söka beskydd, trygghet och tröst hos exempelvis föräldern eller förskolläraren. För barnet är anknytningspersonen viktig eftersom det är hos den personen barnet återkommer till om dess trygghet hotas. Broberg m.fl. (2012, s. 37) menar att barnet är den svagare och förskolläraren den starka samt att det är barnet som knyter an till förskolläraren och inte tvärtom. För att förskolläraren ska kunna utses till barnets anknytningsperson behöver förskolläraren besvara barnets omvårdnadssignaler och då kan en trygg anknytning skapas. Skulle däremot barnet inte få den bekräftelse, närhet och trygghet som behövs leder det istället till en otrygg anknytning. Broberg m.fl. (2006, s. 55) benämner att en trygg anknytning innebär att den vuxne som barnet söker närhet och beskydd hos besvarar barnet. Däremot förklaras det att en otrygg anknytning innebär att barnet inte får en ökad känsla av trygghet och beskydd hos den person barnet söker sig till.

Trygghetscirkel

Broberg m.fl. (2012, s. 45) förklarar att trygghetscirkel är ett nyckelbegrepp inom anknytningsteorin. Detta begrepp beskriver relationen, vilka aspekter och förhållningssätt som krävs för anknytning. Broberg m.fl. (2012, s. 44) beskriver att en trygg bas kan förklaras som förskollärarens omsorgsförmåga och innebär att förskolläraren fungerar som en trygg famn dit barnet kan återvända vid upplevd rädsla eller hot. Trygghetscirkeln betyder konkret att barnet har någon som tillgodoser dess behov och tar hand om barnet. Den person som tar hand om barnet kan beskrivas som den trygga basen (Broberg m.fl., 2012, s. 44-45).

Systemteoretisk utvecklingsekologisk modell

Strander (2008, s. 56-57) tar upp den utvecklingsekologiska modellen som utvecklades av den amerikanska professorn Urie Bronfenbrenner. I denna modell står frågor som på vilket sätt en individ samspelar med miljön och miljöns betydelse för barnets fortsatta utveckling i centrum. Strander förklarar att den utvecklingsekologiska modellen innefattar system på olika nivåer såsom *mikro*, *meso*, *exo*, *makro* och *chrono*. Dessa system hänger samman och det som sker på en nivå påverkar en annan.

System på olika nivåer

Mikrosystemet är det system som står barnet närmast exempelvis hemmet eller förskolan förklarar Matson (2017, s. 34). Barnet ingår i flera olika mikrosystem såsom förskola, familj, släkt och fritidsaktiviteter. Inom mikrosystemet finns det tre olika begrepp som anses vara avgörande för barnets utveckling. Dessa begrepp är aktiviteter, roller och relationer. För att barnets aktiviteter, roller och relationer ska vara av betydelse krävs det en god kvalitet. Motsatt effekt kan påverka barnets utveckling negativt (Matson, 2017, s. 34; Strander, 2008, s. 56).

Strander (2008, s. 56) förklarar att *mesosystemet* innebär relationerna mellan barnets mikrosystem. När barnet integreras i fler relationer blir antal mikrosystem fler och dessa mikrosystem bildar ett gemensamt mesosystem. Desto större nätverk barnet har desto större blir barnets mesosystem. När barnet börjar på förskolan utvecklar barnet ytterligare ett mikrosystem. Det är relationen mellan dessa två system, alltså hemmet och förskolan, som blir barnets mesosystem (Matson, 2017, s. 36–37; Strander, 2008, s. 56).

Exosystemet är det system som barnet inte har direktkontakt med men som indirekt påverkar barnet beskriver Strander (2008, s. 57). Detta system ligger utanför individens vardagsverklighet och innefattar exempelvis föräldrarnas arbetsplats, föräldrarnas vänner samt olika beslut på kommunal nivå. Om kommunen fattar ett beslut om besparingar och nedskärningar inom förskolan kommer det indirekt att påverka barnet (Matson, 2017, s. 37–38; Strander, 2008, s. 57).

Matson (2017, s. 38) förklarar att *makrosystemet* handlar om samhället, kulturer, värderingar, traditioner, lagstiftningar och utbildningssystem som barnet lever i. Detta system till skillnad från *exosystemet* hamnar på en högre nivå, exempelvis lagstiftningar och rekommendationer från myndigheter som kommuner senare ska ta ställning till. Personaltäthet, barngruppens storlek samt tillgången till tolk är exempel som kan ha en indirekt påverkan på barnet (Matson, 2017, s. 38; Strander, 2008, s. 57).

Chronosystemet är ytterligare ett system som ingår i Bronfenbrenners utvecklingsekologiska modell men den kommer inte att användas i vår studie. Matson (2017, s. 39) förklarar att *chronosystemet* behandlar tidsperspektivet och menar att ju mer tiden fortskrider desto fler erfarenheter och kunskaper skapas. Detta kan innefatta barnets ålder och föräldrarnas tidigare erfarenheter. Chronosystemet genomsyrar de andra systemen och är en viktig komponent att ta hänsyn till. Grundtanken inom systemteorin menar Strander (2008, s. 57) är att barnet påverkas direkt och indirekt av olika yttre faktorer. Vi anser att dessa faktorer delvis benämns i de andra systemnivåerna och därför känns det upprepande i vår studie att förklara faktorerna utifrån ett ytterligare system. Vi hävdar, liksom *chronosystemet*, att tiden är en viktig komponent. Vi valde att fokusera på inskolning av barn som kommer från hemmet och därmed har dessa barn inga tidigare erfarenheter av inskolning. Därför anser vi att denna systemnivå inte blir tillräckligt relevant för vår studie.

Metod

Under metodavsnittet redogör vi för vilken metod vi valde att använda oss av. Vidare beskrivs urvalet av informanter samt hur vi genomförde och bearbetade materialet. Metodavsnittet avslutas med hur vi beaktade de forskningsetiska principerna och studiens trovärdighet.

Val av metod

Syftet med vår studie är att bidra med ökad kunskap om några förskollärares erfarenheter av vilka faktorer som kan påverka inskolning. Vi anser att kvalitativa halvstrukturerade intervjuer lämpar sig bäst i vår undersökning i förhållande till vårt syfte och frågeställningar. Vi anser att denna metod kan motiveras då vi ville ta del

av förskollärarnas tankar och personliga beskrivningar av sina erfarenheter. Intervju som metod är användbar då vi direkt kan diskutera svaren och därmed undvika missförstånd. Kvale och Brinkmann (2009, s. 19) menar att kvalitativa intervjuer innebär att själva intervjun har ett bestämt fokus men att den ändå kan liknas vid ett samtal där intervjupersonen också ges möjlighet att ställa följdfrågor. Halvstrukturerade intervjuer belyser intervjupersonens perspektiv om ett specifikt område förklarar Kvale och Brinkmann (2009, s. 41–43).

Urval

Till vår studie valde vi att genomföra fem stycken intervjuer med förskollärare på tre olika förskolor i samma kommun. Från början valde vi inte ett exakt antal utan det berodde på hur omfattande material vi fick vid genomförandet. Kvale och Brinkmann (2009, s. 129) hävdar att i kvalitativa intervjuer blir vanligtvis antalet personer antingen för få eller för många. De menar att det kan vara svårt att avgöra hur många som behöver medverka för att ta reda på det vi vill undersöka.

För att få en viss bredd i undersökningen genomfördes intervjuerna på tre förskolor, en mångkulturell och resten icke mångkulturella. Vi hade förhoppningen att urvalet gällande förskolorna skulle ge oss en större variation eftersom förskollärarna kan ha olika förutsättningar, erfarenheter och metoder av inskolning. Det var ett medvetet val att endast intervjua förskollärare eftersom förskollärare har det yttersta ansvaret för att se till att varje barn får en god introduktion i förskolan (Lpfö98, 2016, s. 13).

De intervjuade förskollärarna har utbildat sig under 80-talets början och slut. Förskollärarna har många varierande erfarenheter då samtliga har arbetat i förskolan omkring 30 år, med exempelvis reviderade läroplaner och även deltagit i olika inskolningstrender. Två utav de fem som medverkat i intervjun hade vi en relation till sedan tidigare. De intervjuade har fått fiktiva namn som Elsa, Maj, Stina, Viola och Ulla. Elsa och Stina arbetar på en mångkulturell förskola medan de resterande tre arbetar på en icke mångkulturell förskola.

Genomförande

Bjørndal (2005, s. 93-94) understryker att det är viktigt att i mötet med intervjupersonerna visa ett genuint intresse för att bidra till goda förutsättningar för att få fram hur personen känner. Intervjusituationen ska kännetecknas av lugn och ro för att kunna skapa en god kontakt. Faktorer som kan påverka en god kontakt med intervjupersonerna är tidspress, ringande mobiltelefoner eller personer som går in och ut ur rummet. Vi har genomfört fem intervjuer och varje intervju har haft en timme avsatt tid. Vi valde att avsätta en tid för att inte hamna i tidsnöd där vi måste avbryta intervjupersonen. Intervjuerna genomfördes i ett avskilt rum på förskolorna för att undvika avbrott under genomförandet.

Vi valde att börja varje intervju med bakgrundsfrågor, såsom när intervjupersonen gick sin utbildning och hur länge personen arbetat inom yrket. Vi valde att öppna med ”enkla” frågor för att intervjupersonerna inte skulle uppleva ett spänt klimat där det finns rätt och fel svar. Om vi hade öppnat med en varför-fråga menar Kvale och Brinkmann (2009, s. 149) att klimatet kan upplevas som spänt, där intervjupersonen kan känna att svaret blir bedömt likt ett muntligt examensförhör. De följande frågor efter bakgrundsfrågorna är öppna frågor där fokus ligger på att förskollärarna ska beskriva och ge exempel utifrån sina erfarenheter. Ja och nej frågor hade inte varit möjligt att ställa då vårt syfte är att bidra med ökad kunskap om hur förskollärare beskriver sitt arbete. Genom att vi i slutet av intervjun ställde frågan ”har du något du vill tillägga?” fick intervjupersonerna själva avgöra om det fanns något mer de vill dela med oss.

Intervjupersonerna önskade att få frågorna i förväg för att de kände sig obekväma inför att komma oförberedd till intervjuerna. Vi valde att skicka frågorna för att värna om deras önskan och för att inte riskera att förlora intervjupersoner. Vi är medvetna om att intervjupersonerna kunde förbereda svar som de trodde vi ville höra. Samtidigt anser vi att de fick möjlighet att tänka till och ge djupare beskrivningar av olika situationer.

Förutom att val av frågor, plats och tid är viktiga faktorer att tänka på krävs det även att vårt förhållningssätt är varmt och välkomnande. Bjørndal (2005, s. 94)

poängterar att intervjuarens förhållningssätt har betydelse för vad intervjupersonen kommer välja att delge samt hur själva intervjun upplevs. Värsta tänkbara scenariot var att intervjupersonen skulle uppleva intervjun som ett förhör där det fanns ett rätt och ett fel svar. Vi presenterade oss och berättade muntligt vad vårt syfte med studien är för att de skulle känna sig bekväma med att dela med sig av sina erfarenheter. Vår intention var att skapa en trygg atmosfär för att intervjupersonerna skulle känna sig värdefulla och respekterade. Vi försökte förmedla en känsla av värme samt förtydligade att personerna var viktiga för vår studie genom att välkomna och tacka dem för sitt deltagande. Vi engagerade oss genom ett tydligt kroppsspråk så som ögonkontakt, nickningar och ”mm, ja” etc. Vi ställde även följdfrågor för att visa att vi var intresserade av vad de berättade och önskade att få veta så mycket som möjligt.

Samtliga intervjuer har skriftligt antecknats samt spelats in från en telefon. Vi var båda två aktiva under intervjuerna där en läste upp frågorna medan den andre antecknade. Vi delade upp ansvaret mellan oss vad gäller följdfrågor om det var något specifikt vi ville veta mer om. Kvale och Brinkmann (2009, s. 195) förklarar att fördelen med att spela in intervjuer är att inte riskera att missa viktig information som annars kan glömmas bort om det endast görs skriftliga anteckningar. De menar även att vid ljudinspelning kan möjliggöra att intervjuaren blir mer engagerad i samtalet. Kvale och Brinkmann (2009, s. 196) menar samtidigt att det kan vara tidskrävande och stressande att använda ljudinspelning som datainsamlingsmetod då det ofta blir ett stort material att analysera och senare transkribera. Vi ser ändå att fördelarna med inspelning som datainsamlingsmetod väger tyngre än att vi enbart ska föra skriftliga anteckningar. Om vi enbart skulle föra anteckningar under intervjun blir det svårt att komma ihåg allt och därmed kan det som framkommer i resultatet vara våra egna tolkningar av vad som beskrevs. Inspelning gjorde att vi ordagrant kunde transkribera det intervjupersonerna sa och det i sin tur minimerade risken att göra egna tolkningar.

Bearbetning och analys av materialet

Innan vi påbörjade bearbetningen av det insamlade materialet valde vi att dela upp de fem intervjuerna på två och tre var. Det första steget i bearbetningsprocessen var

att lyssna igenom intervjuerna och parallellt skrevs relevanta delar ned ordagrant utifrån studiens syfte. Det andra steget i bearbetningsprocessen var att tillsammans läsa igenom utskrifterna för att hitta likheter och skillnader. Vi valde att sortera bort sådant vi ansåg inte var relevant för denna studie. Kvale och Brinkmann (2009, s. 196-197) nämner att hur transkriberingen ska genomföras beror på faktorer som studiens syfte och tillgång till tid. De tar även upp att det inte finns några exakta regler för hur utskriften ska genomföras.

I analysprocessen valde vi att sammanställa transkriberingarna genom att hitta gemensamma nämnare och skapa kategorier, för att få en tydlighet och en röd tråd i detta arbete. För att hitta gemensamma nämnare färgmarkerade vi begrepp som var återkommande i intervjuerna. Det som framkom i intervjuerna behandlade framförallt vilka faktorer som kan påverka inskolning och inskolningsmetoders för- och nackdelar. Det var dessa två kategorier som vi sedan använde i resultatet. Kvale och Brinkmann (2009, s. 219) förklarar att kategoriseringar kan göra att transkriberingarna blir enklare att hantera och kan ge en överblick över eventuella jämförelser. De kategorier som växte fram var *viktiga faktorer som kan påverka inskolningen* och *inskolningsmetoder*.

Forskningsetiska överväganden

Vid forskning ska etiska riktlinjer tas hänsyn till för att värna om och skydda de medverkande i undersökningen (Vetenskapsrådet, 2002, s. 5; Vetenskapsrådet, 2017, s. 13). Vi valde därför att utgå ifrån Vetenskapsrådets fyra forskningsetiska principer, informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet (Vetenskapsrådet, 2002, s. 5-6). För att värna om och skydda de medverkande i undersökningen genomförde vi Forskningsnämndens (2016) ”etiska egengranskning av studentprojekt som involverar människor”. Dokumentet var till för att säkerställa att de medverkande inte riskeras att kränkas eller påverkas. I vår egengranskning fanns det inga oklarheter om risk för påverkan eller kränkning.

Informationskravet innebär att de medverkande ska informeras om studiens syfte samt att de när som helst kan avbryta sin medverkan utan motivering (Vetenskapsrådet, 2002, s. 7; Vetenskapsrådet, 2017, s. 13). I vårt informationsbrev

gavs information om studiens syfte samt om de medverkandes etiska rättigheter. Vi ansåg att det även var viktigt att vid varje intervju muntligt förtydliga informationsbrevet. Vi ville förmedla tillit och försäkrade oss om att de var införstådda med vad deras medverkan innebar. Kvale och Brinkmann (2009, s. 144) påpekar att det ofta i slutet av intervjuer kan uppstå en oro hos intervjupersonen då personliga erfarenheter har delgetts. Vi förklarade därför återigen vid intervjuens slut hur materialet skulle användas och vad vårt syfte var. *Samtyckeskravet* innebär att varje deltagare ska bli tillfrågad om sin medverkan (Vetenskapsrådet, 2002, s. 9; Vetenskapsrådet, 2017, s. 13). Inför intervjuerna fick varje deltagare ta del av ett informationsbrev och godkänna sin medverkan.

Konfidentialitetskravet ska värna och skydda om de medverkandes information och personuppgifter. Med hänsyn till detta ska uppgifterna hanteras så att obehöriga inte får tillgång till det (Vetenskapsrådet, 2002, s. 12; Vetenskapsrådet, 2017, s. 15). Inför intervjuerna berättade vi att förskolornas och deltagarnas namn skulle anonymiseras. Allt material har hanterats vaksamt samt förstördes direkt studien blev färdig med hänsyn till att det endast fick användas till det som framkom i informationsbrevet.

Nyttjandekravet handlar om att all information endast får användas till vad deltagarna har godkänt, det vill säga vårt examensarbete (Vetenskapsrådet, 2002, s. 14; Vetenskapsrådet, 2017, s. 14). Vi har utifrån informationsbrevet samt muntligt informerat om att intervjumaterialet endast har använts i denna studie samt att studien kommer att publiceras på databasen DIVA.

Trovärdighet

Det finns kritik riktad mot kvalitativa intervjuer nämner Kvale och Brinkmann (2009, s. 184, 186-187). Kritiken handlar om att de inte är fullt trovärdiga då metoden ger en mer personlig bild av intervjupersonen och blir därmed inte vetenskaplig. Eftersom vårt syfte var att ta del av förskollärares erfarenheter anser vi att en personlig bild av intervjupersonen var nödvändig. Kvale och Brinkmann hävdar att resultatet i kvalitativa intervjuer inte kan generaliseras. Vårt syfte handlade däremot inte om att dra generella slutsatser eftersom att vi valde att

fokusera på några förskollärares erfarenheter. Kvale och Brinkmann (2007, s. 203) poängterar att en studie behöver vara valid för att den ska bli trovärdig. Detta innebar att vi undersökte det vi ville undersöka, vilket var några förskollärares erfarenheter av inskolning. Under transkriberingen valde vi ut det som besvarade vårt syfte och frågeställningar. För att ytterligare stärka trovärdigheten beskrev vi även hur vi bearbetade och analyserade materialet under rubriken ovan.

Resultat

I denna del redogörs resultatet från intervjupersonernas erfarenheter, om viktiga faktorer som kan påverka inskolningen samt inskolningsmetoders för- och nackdelar. Intervjumaterialet har delats in i de kategorier som beskrivits i analysprocessen, vilka är ”viktiga faktorer som kan påverka inskolning” och ”inskolningsmetoder”. I resultatet har utvalda delar av intervjuerna skrivits fram och dessa är omskrivna från talspråk till skriftspråk, utan att påverka eller ändra innehållet i texten. Alla förskollärare som deltagit i intervjun har fått fiktiva namn.

Viktiga faktorer vid inskolning

Trygga och tillitsfulla relationer med barnen

Förskollärarna berättar om vad de anser är viktiga faktorer att tänka på vid inskolning. Alla är överens om att det allra viktigaste är att trygga och tillitsfulla relationer till barnen vilket kan benämnas som anknytning. Stina som arbetar på en mångkulturell förskola poängterar följande:

Det är viktigt att man ger barnet trygghet och tillit till oss personal, att man känner att man får den här kontakten. Och det allra viktigaste är att man känner att man knutit an barnet till sig så gott det går på den här inskolningsperioden.

Vidare förklarar intervjupersonerna att inskolningen inte ska påskyndas utan ska anpassas till varje barn. Stina menar att en viktig faktor är att engagera sig i barnet och bekräfta barnet genom ögonkontakt och fysisk närhet. Hon förtydligar att det är viktigt att låta barnen utforska omgivningen men att som förskollärare vara lyhörd på barnets signaler, att de vid behov får komma tillbaka till en trygg famn.

Flera av intervjupersonerna uttrycker även vikten av att respektera barnets behov. Maj som arbetar på en icke mångkulturell förskola beskriver att barn kan ha svårt att skiljas från sina föräldrar. Hennes erfarenheter är att vid dessa situationer förlängs inskolningen. Förskollärarna respekterar även barnets behov när de bekräftar barnets känslor. Ulla som inte heller arbetar på en mångkulturell förskola beskriver bekräftandet av barnets känslor:

Just det här hur man kan bemöta barns känslor. Jag ser att du är ledsen, jag ser att du längtar efter din mamma. Att man kan få ha den här känslan ett litet tag, sen efter det kan man börja avleda lite grann bara att man bekräftar att man har en känsla. När man är liten kan man oftast inte prata, men just det här jag ser att du blir ledsen när du blir lämnad. Är det så? Vad kan jag göra för att du ska känna sig bättre?

Förskollärarna har erfarenheter av att små barn mellan ett-tre år inte kan knyta an till flera personer samtidigt. Intervjupersonerna menar att det är viktigt att barnet först och främst får en anknytningsperson som sedan succesivt stöttar barnet i att skapa relationer med övrig personal och barngrupp. Viola poängterar att leksaker på förskolan kan användas som ett redskap att väcka nyfikenhet och hjälpa barnet att komma in i verksamheten. Förskollärarna poängterar även att barn som snabbt och smärtfritt kan anpassa sig i den nya miljön vanligtvis resulterar i att det förr eller senare kommer över barnet att föräldrarna inte finns vid barnets sida. Elsa som arbetar på en mångkulturell förskola beskriver sina erfarenheter kring detta:

En vacker dag kommer de på att oj mamma eller pappa är inte där och då tror man att det har gått så bra liksom de bryr sig inte. Och sen helt plötsligt oj. Vart är mamma/pappa?

Barnet påverkas av den miljön som barnet befinner sig i och relationerna samt individerna i sammanhanget. Förskollärarna menar att barnet kan vara så fascinerad och nyfiken av omgivningen att inskolningen inte känns jobbig i början.

Relationer mellan hemmet och förskolan

Förskollärarna anser att det är lika viktigt att skapa trygga och tillitsfulla relationer med föräldrarna som till barnen. Förskollärarna behöver skapa relationer med föräldrarna för att hemmet och förskolan ska kunna samarbeta för barnets bästa. Viola som arbetar på en icke mångkulturell förskola framhäver att första mötet med föräldrarna är viktigt och hon uttrycker:

Det allra viktigaste, det är ju första mötet. Att föräldrarna får en positiv syn, att vi tar mot dem på ett bra sätt. Många gånger kommer en del hit och gör ett besök innan. Det första mötet över huvud taget är jätteviktigt. För får vi en god kontakt och föräldrarna tror och litar på oss då vinner vi så otroligt mycket.

Stina och Elsa som arbetar på en mångkulturell förskola förklarar att språket är en viktig faktor att ta hänsyn till vid en inskolning. Elsa beskriver sina erfarenheter av mötet med föräldrar från andra länder:

Ja första bemötande är ju viktigt och sen överhuvudtaget att man får föräldrarna att känna sig trygga. Men det har ju blivit svårare när vi har föräldrar som inte pratar svenska, det var enklare tyckte jag förr att få en bra kontakt med föräldrarna.

Det framkom i intervjun med Stina och Elsa att det finns viss problematik med att genomföra en inskolning med föräldrar från andra länder. De förklarar att det finns tolkar att tillgå som underlättar förståelsen i samtalet med föräldrar och om föräldrarna har frågor. Stina och Elsa menar däremot att det blir svårare att skapa goda relationer med föräldrarna när samtalen sker via en tolk. Vilket kan påverka barnet indirekt eftersom samarbetet med föräldrarna är så viktigt. Förskollärarna förklarar att de får göra det bästa av situationen och vara mer observant på både sitt eget och föräldrarnas kroppsspråk och gester.

I intervjuerna framkom det även att det är viktigt att föräldrarna känner sig välkomnade och får ett varmt bemötande. Intervjupersonerna menar att om föräldrarna känner sig välkomna gynnar det barnets vistelse på förskolan under

inskolningen. Vid en inskolning genomför förskollärarna ett inskolningssamtal. Förskollärarna har olika erfarenheter kring inskolningssamtal. En del genomför samtalet innan inskolningen och en del genomför det samtidigt som inskolningen. Huvudsyftet med detta samtal är att ge föräldrarna en inblick i förskolans verksamhet samt låta föräldrarna delge information som de anser är relevant och ställa frågor. Stina och Elsa förklarar att ibland kan det vara svårt att förklara tanken bakom inskolning för föräldrar som inte har det svenska språket. Stina uttrycker sina erfarenheter kring hur bemötandet kan ske.

Jag tror att det är viktigt att dom får se hur det går till på förskolan, vilka rutiner och vanor vi har. Så ja, jag tycker det är bra att på de viset när det gäller föräldrar från andra kulturer att de får se hur vi gör här. Det är ju det här som barnen kommer stöta på i deras nya vardag och då är det ju bra om de får träna på det hemma. Det är ju viktigt att även vara så konkret som möjligt vid en inskolning och förklara och visa kläder och vad de ska ha med sig.

Flera av förskollärarna anser att det är viktigt att framförallt arbeta för att föräldrarna ska bli trygga med att lämna sina barn. Föräldrarna behöver också en trygg relation till förskollärarna. Ulla som arbetar på en icke mångkulturell förskola menar att:

Får man trygga föräldrar får man trygga barn också. För det är så ju faktiskt att ju mer öppna vi är för vår verksamhet över vad som sker då vet föräldrarna och barnet, och då lär dom sig vad det finns för rutiner. Känner föräldrarna sig bekväma med mig som förskollärare att jag tar emot deras barn, då kommer barnen också känna den där tryggheten.

Viola som även hon arbetar på en icke mångkulturell förskola menar däremot att:

Det är ingen självklarhet att trygga föräldrar ger trygga barn. Det handlar istället om hur vi arbetar med trygghet. Det kan ju vara så att föräldrar är trygga men att barnen är känsliga och då spelar det ju ingen roll om föräldrarna är trygga. Det viktiga är att vi ser till att barnet kan bli så tryggt det kan bli.

Förskollärarna är överens om att föräldrarna har en betydande roll vid en inskolning. Föräldrarnas inställning inför inskolningen är olika och förskollärarna har mött föräldrar som inte riktigt är redo att lämna bort sitt barn. Elsa som arbetar på en mångkulturell förskola menar att om föräldrarna inte är trygga vid en lämning kommer det påverka barnets vistelse på förskolan. Hon framhäver:

Det nästan värsta som finns är att behöva stå där och nästan rycka barnet ur föräldrarnas armar, men då får man försöka vara jättetydlig att förmedla att vi provar en stund. Vi ringer om det inte fungerar eller hämtar föräldern om det inte ger sig. Men då får man ju också göra det. Men oftast så går det över, men det finns ju dom vi har fått lov att ringa efter föräldrarna så att dom fått komma. För barnet känner ju om föräldern inte riktigt vill lämna.

Någoting intervjupersonerna är rörande överens om är tydliga avsked. Ulla som arbetar på en icke mångkulturell förskola beskriver avskedet:

Vad viktigt avsked är. Hur viktigt det är att stå vid det där fönstret. Hur viktigt det är det här avskedet egentligen är. Att ta sig tid att vinka. Vissa barn är okej med ett hejdå, andra barn är står fastklistrade vid fönstret och måste öppna fönstret för att vinka och har sin procedur. Men det är samma procedur ändå. Du är inte ensam om att va ledsen, det finns andra barn som också blir ledsna. Det är helt okej att va ledsen. Det är helt okej att längta efter sin mamma och pappa faktiskt. Avsked är jättejobbigt även om man är liten. Hejdå är ett laddat ord.

Förskollärarna beskriver att tydliga avsked är en nödvändighet för att överlämningen mellan förälder och förskollärare ska bli så bra som möjligt. Elsa understryker vikten av att det är föräldrarna som ska lämna över barnet till förskolläraren och inte förskolläraren som ska "ta" barnet från föräldern.

Organisation och planering

Intervjupersonerna uttrycker att flexibilitet och organisation kan ha betydelse för inskolningen. De menar att det är viktigt att vara införstådd med att inget barn är det andra likt och därför kan inskolningarna inte generaliseras. Det krävs planering och organisering för att inskolning ska få så bra förutsättningar som möjligt.

Förskollärarna beskriver att de avsätter tid och förbereder praktiska detaljer inför barnets ankomst. Arbetslaget behöver även, menar förskollärarna, vara överens om vem som är huvudansvarig och vem som kan vara ”standby” om det uppstår problematik.

Förskollärarna menar att ännu en faktor som kan påverka inskolningen är att antingen barnet, förskolläraren eller föräldern blir sjuk. Vid sjukdom kan det bli ett avbrott/uppehåll i inskolningen. Förskollärarna förklarar att när någon blir sjuk kan det bli aktuellt att börja om från start med inskolningen, vilket resulterar i att inskolningen blir längre och osammanhängande. Förskollärarna menar att avbrott kan göra att barnen får svårare att knyta an till någon på förskolan, då kontinuitet i arbetslaget är en grundfaktor för en god inskolning. Förskollärarna beskriver även att möten och/eller kompetensutveckling kan påverka inskolningen. Den person som är ansvarig över inskolningen kan ha andra uppdrag parallellt och detta kan då krocka med inskolningen. Stina som arbetar på en mångkulturell förskola uttrycker:

Det är ju olyckligt om man blir sjuk eller ska bort på kurser och möten hit och dit. Det är inte alltid som de rätta förutsättningarna finns för inskolningarna. Det är frustrerande just att det är mycket runt omkring oss. Det blir ingen arbetsro många gånger.

Förskollärarna beskriver att ännu en faktor som kan påverka inskolningen är om planeringen och organiseringen av inskolning brister. Det kan handla om, enligt förskollärarna, att arbetslaget har olika syn på hur en inskolning ”ska” gå till eller inte ger varandra den tid som behövs. Elsa som arbetar på en mångkulturell förskola beskriver att det är viktigt att arbetslaget är överens om att alla ska få skapa relation till barnet även om en förskollärare har huvudansvaret. Vidare förklarar Elsa att det som kan påverka barnets möjlighet att knyta an till någon annan är om den huvudansvarige inte vill låta de andra i arbetslaget ta hand om barnet. Flera av förskollärarna benämner att barngruppens storlek är ytterligare en faktor som kan påverka inskolningen. De menar att det blir svårt att hinna med och ge inskolningsbarnet hundra procent uppmärksamhet då det även finns en övrig barngrupp att ta hänsyn till. Elsa uttrycker:

Man får tänka lite på hur man lägger inskolningarna. Men det är svårt att få till. Just som på hösten när man får in mycket barn. Det tycker jag inte blir bra för då får man inte den där kontakten. Det är väl då det blir mycket gråt och oro för då klarar dom det inte riktigt, utan det tar lång tid. Att få ihop det.

Flera av förskollärarna förklarar att om de inte har tagit hänsyn till olika yttre faktorer som kan påverka anknytningen, exempelvis organisation och planering, kan barnet indirekt påverkas.

Inskolningsmetoder

Gruppinskolning

Några förskollärare har erfarenheter av att gruppinskolning kan vara positivt för föräldrarna då de får möjlighet att lära känna andra föräldrar. Föräldrarna får även möjlighet att vara med och se hur verksamheten fungerar och får en inblick i rutiner. Förskollärarna poängterar att det kan bli svårt för de små barnen och förskollärarna att knyta an till varandra när det inskolas fler små barn samtidigt. Ulla som arbetar på en icke mångkulturell förskola förklarar att:

Det kan gå lite för fort och det kan bli väldigt mycket vuxna. Det kan vara föräldrar som tycker att båda två ska vara där och då blir det ett barn och två föräldrar. Och så kanske det är tre-fyra barn och åtta föräldrar samtidigt och det kan bli väldigt rörigt. Det kan bli hur rörigt som helst men kan även gå hur bra som helst. Det beror helt på vilka föräldrar det är, hur trygga dom är och personalen också hur väl inarbetade de är.

Det förskollärarna anser vara problematiskt med en gruppinskolning är att det kan bli för många vuxna människor i verksamheten. Förskollärarna beskriver att detta kan upplevas som rörigt där tid och uppmärksamhet ska försöka delas någorlunda lika mellan inskolningsbarnen samt övrig barngrupp.

Två-veckors inskolning

Samtliga förskollärare har erfarenheter av att det tar tid att skapa relationer med barn. Därför rekommenderar alla förskollärare och ställer sig positiva till två-veckors inskolningen. Denna inskolningsmetod skapar möjligheter för barnet och

förskolläraren att skapa en trygg relation till varandra. De anser även att denna inskolningsmetod gynnar relationen och samarbetet mellan förskollärarna och föräldrarna. Under dessa tio dagar finns det förhoppningsvis goda förutsättningar för en god och tillräcklig inskolning. Viola som arbetar på en icke mångkulturell förskola beskriver:

Vi börjar gärna på en onsdag för då har man tre dagar den första veckan, sen slutar man mitt i en vecka innan man börjar gå på sin hela tid. Inte börja på en måndag och sluta på en fredag och sen pong.

Två-veckors inskolningen går ut på att överlämningen mellan förälder och förskollärare sker succesivt. Barnets vistelsetid börjar med korta dagar och utökas efter hand. Förskollärarna vill understryka att barn är olika och därmed behöver de vara flexibla i hur länge inskolningen ska pågå. Det kan ta både längre och kortare tid än två veckor. Elsa som arbetar på en mångkulturell förskola uttrycker att vissa barn behöver en längre inskolning. Hon menar att hon ibland behöver förklara för föräldrarna att det är barnets behov som ska komma först.

Tre-dagars inskolning

Förskollärarna ställer sig kritiska till tredagars inskolning då det sker under så kort tid att varken barnet eller förskolläraren har möjlighet att skapa en trygg anknytning till varandra. De menar att denna inskolningsmetod inte skapar möjligheter för samma trygghet som exempelvis en längre inskolning. Förskollärarna benämner att ibland kan föräldrarna komma in och önska en kortare inskolning. De menar att de måste ha förståelse för att föräldrarna kanske ska börja skolan eller har svårigheter att ta ledigt. Tre-dagars inskolning är inget de rekommenderar eller använder sig av i verksamheten. Stina som arbetar på en mångkulturell förskola poängterar att det är viktigt att motivera föräldrarna till att inskolningen ska ske för barnets bästa:

Man får stamper ned med foten och tala om att, här är det nya relationer som det här barnet måste knyta an till. Du kan inte bara lämna ditt barn utan det måste vara en inskolning. Så där ska man stampa ner foten lite och motivera föräldern för ditt barns bästa. Att du måste vara med lite och ta den här ledigheten. Att försöka få föräldrarna att förstå att de viktigaste är barnet. Nu

är det barnet i första hand och föräldern kan inte lämna sitt barn förens vi känner att barnet är trygg här med oss och att det fungerar.

Samtliga förskollärare är däremot överens om och förtydligar att det inte går att tvinga föräldrarna utan istället försöka göra det bästa av situationen.

Sammanfattning

Samtliga förskollärare är överens om att det allra viktigaste är att skapa trygga och tillitsfulla relationer med barnen. De menar samtidigt att det är minst lika viktigt att skapa goda relationer med föräldrarna, för att underlätta samarbetet mellan hemmet och förskolan. Förskollärarna beskriver att en viktig faktor vid inskolning är att det blir ett tydligt avsked mellan barn och förälder. Förskollärarna menar att tydliga avsked är en nödvändighet för att överlämningen mellan förälder och förskollärare ska bli så bra som möjligt. I resultatet uppstod skillnader mellan erfarenheter när det gäller den mångkulturella förskolan och den icke mångkulturella. Den mångkulturella förskolan pekar främst på att språk är en ytterligare faktor som kan påverka inskolning. Den icke mångkulturella förskolan beskriver inte detta som en avgörande faktor. I resultatet framkommer det även andra viktiga faktorer som kan påverka inskolningen, vilka är organisation och planering samt val av inskolningsmetod. Förskollärarna rekommenderar en längre inskolning eftersom det tar tid att skapa en trygg och tillitsfull relation med barnet, men menar att inskolningen ändå bör anpassas till varje enskilt barn.

Diskussion

Diskussionsdelen börjar med en metoddiskussion där vi diskuterar vårt val av metod. Vidare följer resultatdiskussion där studiens resultat diskuteras utifrån studiens syfte och frågeställningar. Syftet med studien var att bidra med ökad kunskap om förskollärares erfarenheter av vilka faktorer som kan påverka inskolning samt inskolningsmetoders för- och nackdelar. Avslutningsvis följer slutsatser och förslag till vidare forskning.

Metoddiskussion

I vår studie valde vi kvalitativa halvstrukturerade intervjuer som metod. Vi anser att denna metod är relevant utifrån vårt syfte då vi eftersökte förskollärares uttryckta tankar om sina erfarenheter av inskolning (jfr Kvale & Brinkmann, 2009, s. 41).

Vi anser att det hade kunnat vara berikande att kombinera både observation och intervju som metod. Då hade vi kunnat jämföra förskollärarnas beskrivningar med hur de praktiskt arbetar. Det hade kunnat resultera i djupare förståelse och ett ännu mer intressant resultat. Vi hävdar att vår studie är viktig för att bidra med ökad kunskap om hur inskolning kan organiseras och planeras för att skapa bästa möjliga förutsättningar för barnet. Observation som metod skulle inte besvara syftet eftersom observationer belyser iakttagelser av något fenomen och inte vad personer anser om något. Bjørndal (2005, s. 40) förklarar att observation inte belyser varför personerna agerar som de gör eller vad de tänker och känner i situationen. Därmed är inte enbart observation som metod trovärdig i vår studie.

Av de fem intervjuer vi genomförde hade vi, sedan tidigare, relationer med några personer men inte med alla. Vi anser att resultatets innehåll inte har påverkats av om vi kände intervjupersonen eller inte. Eventuella skillnader i resultatet kan istället ha berott på intervjupersonens olika erfarenheter men även den upplevda tryggheten under intervjun samt avbrott. Vi blev avbrutna på fyra av fem intervjuer trots att vi hade önskat en plats som vi inte skulle bli avbrutna på. Det kunde handla om att andra medarbetare på förskolorna skulle hämta saker från rummet eller städa. Problematiken som uppstod vid avbrott var att intervjupersonen fick börja om och kan då glömma vad som skulle sägas. Bjørndal (2005, s. 93-94) understryker att ringande mobiltelefoner, tidspress eller personer som går in och ut ur rummet är faktorer som kan påverka intervjusituationen. Avbrotten hade möjligen kunnat undvikas om vi satt upp en skylt på dörren att ”intervju pågår var vänlig stör inte”.

Några av intervjupersonerna önskade få intervjufrågorna i förväg för att de skulle få möjlighet att förbereda sig samt känna sig mer trygga under intervjun. Från början var det inte tänkt att vi skulle lämna ut intervjufrågorna till intervjupersonerna i förväg. Vi ville inte att deltagarna skulle försköna svaren och svara det som

upplevdes vara förväntat. Vetenskapsrådet (2002, s. 5) poängterar att vid forskning ska etiska riktlinjer tas hänsyn till för att värna om och skydda de medverkande i undersökningen. Vi valde därför ur etisk synpunkt, att respektera intervjudeltagarnas önskemål, och lämnade ut intervjufrågorna i förväg till alla deltagare. Vi var dock medvetna om att deltagarna kunde välja ut vad som skulle ”låta bäst” genom att få förbereda sig. Vår förhoppning var att förberedelsen skulle utmynna i djupare samtal där varje deltagare fått möjlighet att reflektera över frågorna. Vissa intervjuer skapade ett djupare resonemang då vi kunde ställa följdfrågor och dessa kunde besvaras. Andra intervjuer skapade färre följdfrågor och inte lika ingående resonemang på grund av att personerna var styrda av sina nedskrivna svar. Trots allt anser vi att genom att skicka frågorna i förväg gav det oss ett mer intressant resultat, då intervjupersonerna fick möjlighet att reflektera över ämnet innan intervjun.

Några intervjupersoner påpekade att intervjufrågorna upplevdes då och då vara för snarlika och gå in i varandra vilket kunde påverka hur intervjun fortlöpte. Det blev problematiskt när vi skulle ställa en fråga som delvis redan besvarats. Vi försökte lösa situationen genom att säga ”nu har du redan varit inne på den här frågan, men är det något du vill tillägga utöver det du redan sagt?”. När intervjupersonen istället valde att besvara frågorna var för sig kunde samtalet bli djupare och det blev enklare att ställa följdfrågor. Vi upplevde att intervjupersonerna ibland svävade ut i sina svar. Svaren var intressanta men hade inte relevans för vår studies syfte. När vi bearbetade och analyserade resultatet upplevde vi därför att vi kunde ställt fler följdfrågor för att få en ännu djupare förståelse i hur förskollärarna praktiskt arbetar.

I och med att förskollärarna har delat med sig av och beskrivit personliga erfarenheter har det varit viktigt att under hela arbetets gång beaktat och tillvarata de etiska aspekterna. Bjørndal (2005, s. 94) poängterar att intervjuarens förhållningssätt har betydelse för vad intervjupersonen kommer välja att delge samt hur själva intervjun upplevs. Därför har det varit av stor vikt att noggrant se till att varje intervjuperson tagit del av informationsbrevet och varit införstådda med vad deras medverkan innebär. Intervjupersonerna har fått fiktiva namn för att värna om deras anonymitet. Vi är medvetna om att det kan finnas en risk att de två personernas

identiteter som arbetar på den mångkulturella förskolan kan urskiljas och har försökt att minska denna risk så mycket som möjligt.

Resultatdiskussion

Trygga och tillitsfulla relationers betydelse för inskolning

Verksam förskolepersonal har i uppdrag att utifrån Lpfö98 (2016, s. 5) skapa en trygg plats för varje barn för att barnet ska kunna utvecklas och lära sig. Därmed anser vi att verksamheten behöver ta hänsyn till varje barns behov, förutsättningar och välbefinnande. Därför blir det viktigt att skapa trygghet i verksamheten, framförallt vid inskolning. Förskollärarna i vår studie beskriver att det allra viktigaste vid en inskolning är att skapa tillitsfulla och känslomässiga relationer med barnen eftersom barnen ska skiljas från sina föräldrar. Broberg m.fl. (2012, s. 44) förklarar att ett centralt begrepp inom anknytningsteorin är trygghetscirkel. Trygghetscirkeln innebär att barnet har en trygg famn att återvända till vid upplevd rädsla eller hot. Detta kräver att den beskyddande personen läser av barnets signaler och inte är för nära så att utforskandet störs men inte heller för långt bort från barnet så att dess trygghet hotas (Broberg m.fl., 2006, s. 175). Risholm Mothander och Broberg (2015, s. 15) förtydligar att barnet behöver utveckla en anknytning till minst en person ur förskolepersonalen för att kunna utforska omvärlden.

Förskollärarna beskriver att det tar tid att lära känna ett barn och det krävs engagemang från förskollärarens sida för att kunna skapa en relation. Det krävs även, menar förskollärarna, att vara lyhörd på barnets signaler och bekräfta varje barn. Vad händer om förskollärare inte är lyhörda för barnets behov av trygghet och närhet? Kan tillitsfulla och känslomässiga relationer skapas då? Broberg m.fl. (2012, s. 37) menar att om barnet inte får den bekräftelse, närhet och trygghet som behövs utvecklas en otrygg anknytning istället för en trygg anknytning. En otrygg anknytning kan leda till att barnet hela tiden söker efter någon att ty sig till istället för att våga se sig omkring och ta kontakt med omgivningen (Risholm Mothander & Broberg, 2015, s. 15).

I resultatet beskriver förskollärarna att barn kan reagera olika på att separeras från sina föräldrar. Brandtzæg m.fl. (2016, s. 100) menar att detta kan bero på barnets

vana att bli lämnad till andra vuxna. Enligt systemteorins mesosystem är vår tolkning att barn kan reagera olika vid överlämning beroende på hur omfattande mesosystem barnet har. Det vill säga hur många relationer barnet har med andra människor förutom sina föräldrar. I resultatet framkommer det även att tydliga avsked är viktiga. Förskollärarna är överens om att avskeden ska få ta den tid som behövs. Det viktigaste, menar förskollärarna, är att föräldern inte smyger ut utan tydligt visar att den ska gå och säger hejdå. Brandtzæg (2016, s. 164, 167-168) poängterar att om föräldern smyger ut utan att barnet uppfattar att föräldern ska lämna kan det uppstå förvirring hos barnet. Om det istället blir ett tydligt avsked kan barnet känna sig mer trygg i situationen.

Kihlbom (2003, s. 35) liksom Simonsson och Thorsell (2010, s. 53-54) hävdar att en inskolning inte bara sker utan den ”görs”. De menar även att det krävs en hög kompetens hos förskolepersonalen för att förstå vilka faktorer som är viktiga att ta hänsyn till vid en inskolning. Förskollärarna beskriver att det är barnet som ska vara i centrum vid en inskolning men poängterar att detta kräver en förståelse för vilka förutsättningar barnet har med sig hemifrån. Detta menar vi tyder på att förskollärarna har en hög kompetens.

Samarbetet mellan hemmet och förskolan har betydelse för inskolning

I resultatet framkommer det att trygga relationer med föräldrar är lika viktigt som med barnen. Samarbetet mellan förskolepersonalen och föräldrarna är viktigt och ska ske för barnets bästa. Förskollärarna beskriver vikten av att de behöver vara medvetna om att föräldrar har olika erfarenheter av att lämna sitt barn och tycker det är olika jobbigt med separationen. Kihlbom (2003, s. 38) förklarar att föräldrar med ångest och oro kan ha svårare att lämna sina barn på förskolan och detta kan påverka barnet negativt. För att barnet ska trivas på förskolan och att vistelsen ska bli positiv menar Hagström (2010, s. 178) att förskollärarna och föräldrarna har en god och respektfull relation till varandra. Hagström menar även att det är viktigt att både föräldrar och förskollärare pratar gott om varandra för att barnet inte ska tvingas ”välja sida”. Det ska vara tillåtet att barnet får längta efter sin anknytningsperson på förskolan lika väl som barnet ska få längta efter sina föräldrar.

Förskollärarna som arbetar på en mångkulturell förskola beskriver svårigheter med att samarbeta med hemmet om föräldrarna har annat modersmål än svenska. Vi ställer oss frågan om parterna kan samarbeta om de inte förstår varandra? Förskollärarna menar att det verbala språket behöver förstärkas med tydligt kroppsspråk som kan innebära att peka eller materiellt visa föräldrarna vad de menar. De förklarar även att tolk kan behövas för att underlätta samtalet mellan föräldrarna och förskolan. Problematik som kan uppstå är om föräldrarna anser att dem inte behöver tolk. Hur ska förskollärare agera vid dessa situationer? Vi kan ana att det uppstår ett dilemma när förskollärare ska ta hänsyn till barnets behov och barnets bästa men samtidigt respektera föräldrarnas åsikter. Skans (2011, s. 35) betonar att om språket inte anpassas utifrån föräldrarnas språkliga nivå kan det leda till att föräldern stänger av lyssnandet. Vidare hävdar Skans att det är viktigt att samtidigt inte förminska föräldern.

Matson (2017, s. 38) och Strander (2008, s. 57) förklarar att utifrån systemteorins makrosystem anses tillgången till tolk vara en yttre faktor som kan påverka barnet indirekt. Hur barnet indirekt kan påverkas av detta tänker vi oss kan vara om förskolan inte får tillgång till en tolk. När detta uppstår kan det leda till missförstånd mellan föräldrar och förskolepersonal och därmed kan det viktiga samarbetet för barnets bästa riskeras. Vi kan även tänka oss att en förälder som har förståelse för viss svenska känner sig förminskad om den tillfrågades behöva tolk. Vi tolkar att förskollärarna som arbetar på den mångkulturella förskolan har en god intention när de föreslår tolk. Vi anser dock att det finns några faktorer att ta hänsyn till när tolk används vid inskolning. En tolk innebär i praktiken någon som översätter det förskolepersonalen förmedlar till föräldrar och tvärtom. I detta kan känslan av ett naturligt och vardagligt samtal försvinna. Om en tolk dessutom bara är med under inskolningssamtalet försvinner de vardagliga samtalen i verksamheten vid exempelvis lek eller lämning. Vi ställer oss frågan vad som händer med kvaliteten i relationerna när en tolk är involverad vid inskolning. Detta är dilemman som vi anser att blivande och verksam förskolepersonal behöver vara medvetna om och ta ställning till i vårt växande mångkulturella samhälle.

Brandtzæg m.fl. (2016, s.159) nämner att inskolningssamtal är viktigt att genomföra vid en inskolning för att få till ett bra första möte med föräldrarna. Vidare förklarar författarna att vid ett inskolningssamtal är det viktigt att förskollärare har ett lyhört förhållningssätt. Vi ställer oss frågan om det verkligen är inskolningssamtalet som kommer avgöra kvaliteten på relationen mellan hemmet och förskolan? Ska inte förskollärare ha ett lyhört förhållningssätt under hela inskolningen? Vi tänker oss att det är viktigt att föräldrarnas ”helhetsbild” blir positiv och att det snarare är denna helhetsbild som kommer avgöra om föräldrarna känner sig trygga med att lämna sina barn eller inte. Flera av förskollärarna hävdar att ”trygga föräldrar ger trygga barn”. Vad innebär egentligen detta uttryck? Vi anser att det är relativt enkelt att slänga sig med uttrycket för att det låter logiskt. Vi ifrågasätter därför om det då verkligen går att anta att alla föräldrar som är trygga får trygga barn? Utifrån systemteorin och dess olika nivåer är det flera faktorer som kommer att påverka barnets upplevda trygghet mer eller mindre. Det kan exempelvis handla om föräldrarnas beviljade ledighet, om det uppstår dödsfall på föräldrarnas arbetsplats eller tillgång till tolk (jfr Strander, 2008, s. 56-57).

Organisation och planering kan vara avgörande för inskolning

Resultatet visar att flexibilitet verkar ha betydelse för inskolning. Det är viktigt att vara införstådd med att inget barn är det andra likt och därför kan inte inskolning generaliseras. För att skapa så bra förutsättningar som möjligt, menar förskollärarna, att det krävs planering och organisering. Förskollärarna beskriver även att det ibland vid inskolning kan uppstå oförberedda dilemman, exempelvis sjukdom. Förskollärarna menar att mötestider är något som också kan påverka inskolningen. Brandtzæg (2016, s. 163) påpekar att det är oerhört viktigt att organisera verksamheten på småbarnsavdelningar så att barnen har tillgång till sin anknytningsperson och därmed inte riskerar att bli otrygga. Utifrån systemteorins mikrosystem kan barnet påverkas negativt av att anknytningspersonen blir sjuk eller behöver gå iväg på möten. Vi hävdar, liksom förskollärarna, att i dessa situationer behöver en annan förskolepersonal stå ”standby” om det uppstår problematik. Om detta görs, anser vi att barnet inte nödvändigtvis behöver påverkas negativt.

I debatter som rör förskolan skiftar diskussionerna kring barngruppers storlek. Pramling Samuelsson m.fl. (2015, s. 4) hävdar att barngruppers storlek påverkar hur förskolläraren kan uppfylla läroplanens intentioner. Lpfö98 (2016, s. 13) tar upp att ”förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt”. För stora barngrupper kan vara problematiskt menar Pramling Samuelsson m.fl. (2015, s. 3–4) då det är fler barn som förskolläraren ska lära känna och följa i deras lärande. Förskollärarna beskriver att problematiken med stora barngrupper är att vid inskolning innebär det att de har många barn att ta hänsyn till samtidigt. Desto större barngrupp desto fler relationer ska skapas förklarar Pramling Samuelsson m.fl., samtidigt som barnen får mindre enskild tid. Detta upplevs som stressigt och påverkar meningsfullheten i relationerna. Makrosystemet kan enligt vår tolkning förklara att barngruppers storlek är en yttre faktor som indirekt kan påverka barnet (jfr Matson, 2017, s. 38; jfr Strander, 2008, s. 57). Vi vill påstå att när barnet ska introduceras i förskolan ”tvingas” barnet att skapa nya relationer till barn och förskolepersonal. Barnets tidigare anknytningspersoner, föräldrarna, kommer inte längre vara tillgängliga. Hur meningsfull blir inskolningen om den ansvarige förskolepersonalen känner sig splittrad? Den förskolepersonal som är ansvarig över inskolningen måste vara engagerad och närvarande vid inskolningen samtidigt som hänsyn ska tas till övrig barngrupp. Vad händer med de barn som vid inskolning är extra känsliga och som upplever separationen som väldigt jobbig? Broberg m.fl. (2006, s. 175) förklarar att barnet behöver en optimal tillgång till sin anknytningsperson för att kunna utveckla en trygg anknytning. Blivande och verksam förskolepersonal står inför svåra utmaningar där de har många olika faktorer att ta hänsyn till.

Inskolningsmetoders för- och nackdelar

Förskollärarna är överens om att små barn kan ha svårigheter med att skapa en anknytning till fler personer samtidigt på förskolan. Utifrån anknytningsteorin kan gruppinskolning som inskolningsmetod riskera att barnet utvecklar en otrygg anknytning istället för en trygg anknytning (Broberg m.fl., 2006, s. 55). Lpfö98 (2016, s. 5) poängterar att ”verksamheten ska anpassas till alla barn i förskolan. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans än andra ska få detta stöd utformat med hänsyn till egna behov och förutsättningar så att de utvecklas så

långt som möjligt”. Utifrån detta läroplansmål anser vi, liksom förskollärarna, att en gruppinskolning möjligen inte är att rekommendera.

När det gäller tre-dagars inskolning menar Lundbäck (2013) och Hagström (2013) att förskollärare inte hinner skapa en trygg anknytning, och förklarar att barnet inte kan uppleva samma trygghet som med en längre inskolningsmetod. Vidare förklarar forskarna att det tar längre tid än tre dagar för barnet att få en trygg anknytning till någon på förskolan. Enligt exosystemet inom systemteorin anses det finnas yttre faktorer som kan påverka barnet indirekt. Detta kan exempelvis handla om att föräldern inte har möjlighet att vara ledig från jobbet, och det påverkar indirekt barnet genom att förälderns arbete kräver en kortare inskolning (Matson, 2017, s. 36–37; Strander, 2008, s. 57). Med hänsyn till det läroplansmål som ovan nämndes behöver inskolningen anpassas utifrån varje enskilt barn. Har barnets bästa verkligen beaktats om val av inskolningsmetod baserats utifrån föräldrarnas beviljade ledighet?

Samtliga förskollärare oavsett förskola rekommenderar att använda två-veckors inskolning eftersom det tar tid att skapa relationer. I motsats till gruppinskolning menar förskollärarna att denna metod istället kan leda till att barnet utvecklar en trygg anknytning. Denna inskolningsmetod, menar förskollärarna, skapar ett mer gynnsamt samarbete mellan förskolan och föräldrar. Huvudsyftet med denna metod är att överlämningen av barnet mellan förälder och förskolepersonal ska ske succesivt. Matson (2017, s. 34) och Strander (2008, s. 56) beskriver att enligt systemteorins mikrosystem innebär att barnets relationer kräver en god kvalitet för att de ska vara av betydelse. Detta innebär att inskolning ska låtas ta den tid som krävs för att barnet ska känna sig trygg.

Slutsatser

Studiens mest centrala slutsats är hur viktigt det är vid inskolning att skapa trygga och tillitsfulla relationer med barnen och deras föräldrar. För att det ska bli en god inskolning, menar förskollärarna, att de behöver samarbeta väl med hemmet. Lpfö98 (2016, s. 13) tar upp att ”förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar till varje barn att kunna utvecklas rikt och mångsidigt”. De förskollärare som arbetar på den mångkulturella förskolan beskriver svårigheter med att samarbeta med hemmet när de språkliga förutsättningarna inte finns. Konsekvenser som kan uppstå på grund av detta är att barnet hamnar i kläm. Om kommunikationen är bristfällig mellan förskollärare och förälder kan det bli problematiskt för förskollärarna att lämna ut nödvändig information när barnet ska överlämnas från hemmet till förskolan. Det kan även bli problematiskt för föräldrarna att förmedla nödvändig information om parterna inte förstår varandra. En annan slutsats i resultatet är att organisation och planering samt val av inskolningsmetod är andra viktiga faktorer som kan påverka inskolningen. Förskollärarna menar att organisation och planering är en grundförutsättning för en god inskolning i förskolan. Förskollärarna förmedlar att det finns många viktiga aspekter att ta hänsyn till exempelvis barngruppens storlek, avsked och inskolningsmetod. Om dessa aspekter inte tas hänsyn till kan det bli problematiskt för inskolningsbarnet att känna sig trygg på förskolan. Den viktigaste slutsatsen är att det tar tid att skapa en trygg och tillitsfull relation med barnet och därför rekommenderar förskollärarna en längre inskolning. Det är dock viktigt att även vara flexibel och lyhörd vid inskolning för att skapa bästa möjliga förutsättningar utifrån varje enskilt barns behov.

Vår studie har bidragit med att öka förståelsen för några förskollärares erfarenheter om vilka faktorer som kan påverka inskolning. Vår studie är aktuell för både blivande och verksam förskolepersonal eftersom den belyser viktiga faktorer att ta hänsyn till vid inskolning, framförallt vikten av att skapa trygga relationer. Studien tar även upp hur förskollärare kan handskas med de utmaningar som kan uppstå vid inskolning. Vår studie kan ge blivande och verksam förskolepersonal en ökad medvetenhet kring hur de kan tänka vid planering och organisering av inskolning.

En ökad medvetenhet kan leda till att förskolepersonal på ett bättre sätt kan tillgodose barns behov, för om barnet är tryggt så kan barnet våga mycket mer.

Vidare forskning

I vår undersökning har vi besvarat vårt syfte och frågeställningar samtidigt som studien har gett oss nya frågor. Inför vidare forskning hade det varit intressant att genomföra en liknande studie med både intervju och observation som metod. Vid kombination av dessa två metoder går det att ta del av förskollärares beskrivningar samtidigt som vi kan se hur de praktiskt arbetar. En ytterligare vidare forskning skulle även kunna innefatta föräldrarnas perspektiv på inskolning. Vad anser föräldrarna är nödvändigt för att skapa en god inskolning?

Källförteckning

Barnkonventionen - FN:s konvention om barnets rättigheter. (2009). Stockholm: Unicef.

Bjørndahl Cato, R.P. (2005). *Det värderande ögat. Observation, utvärdering och utveckling i undervisning och handledning.* Stockholm: Liber.

Brandtzæg, I., Torsteinson, S. & Øiestad, G. (2016). *Se barnet inifrån- att arbeta med anknytning i förskolan.* Stockholm: Natur och Kultur.

Broberg, A., Granqvist, P., Ivarsson, T. & Risholm Mothander, P. (2006). *Anknytningsteori: Betydelsen av nära känslomässiga relationer.* Stockholm: Natur och Kultur.

Broberg, M., Hagström, B. & Broberg, A. (2012). *Anknytning i förskolan- vikten av trygghet för lek och lärande.* Stockholm: Natur och Kultur.

Hagström, B. (2010). *Kompletterande anknytningsperson på förskola.* Malmö högskola: Holmbergs.

Kihlbom, M. (2003). *Om små barns behov och utveckling- Nyare utvecklingspsykologiska och neurobiologiska rön.* Stockholm: Myndigheten för skolutveckling.

Kulti, A. (2012). *Flerspråkiga barn i förskolan.* Göteborg: ACTA Universitatis Gothoburgensis.

Kvale, S., & Brinkmann, S. (2009). *Den kvalitativa forskningsintervjun.* Lund: Studentlitteratur.

Matson, I-L. (2017). *Grus i maskineriet?* Stockholms universitet: Specialpedagogiska institutionen.

Pramling Samuelsson, I., Williams, P. & Sheridans, S. (2015). *Stora barngrupper i förskolan relaterat till läroplanens intentioner.* Göteborgs universitet: Nordisk Barnehagsforskning.

Risholm Mothander, P. & Broberg, A. (2015). *Små barns behov av en långsiktig trygg bas – en barnpsykologisk kunskapsöversikt.* Stockholms universitet: Psykologiska institutionen.

Simonsson, Maria. & Thorell, Mia. (2010): *Att börja på förskolan: Exempel på barns sociala samspelsprocesser under inskolningen*. Linköpings universitet: Educare.

Skans, A. (2011). *En flerspråkig förskolas didaktik i praktiken*. Malmö högskola: Holmbergs.

Lpfö98/16, Förskolans Läroplan. (2016). Stockholm: Skolverket.

Løvgren, M. & Gulbrandsen, G. (2012). *How early and how long?* Oslo: Nordisk Barnehagsforskning.

Strander, K. (2008). Goda pedagogiska miljöer – fristad och utmaning. I: Brodin, J (red). (2008). *Barn i utsatta livssituationer*. Malmö: Gleerups, ss.49-78.

Vetenskapsrådet. (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Vetenskapsrådet. (2017). *God forskningssed*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Elektroniska källor:

Hagström, B. (2013). I: Lundbäck, M. (2013). ”Barnet förlorar på kort inskolning”. <http://forskolan.se/barnen-forlorar-pa-kort-inskolning/>. Lärarförbundet. Hämtad: 2017-11-28.

Larsson, A. (2011). *Olika modeller för inskolning*. <http://lararnastidning.se/olika-modeller-for-inskolning/>. Lärarförbundet: Lärarnas tidning. Hämtad: 2017-11-28.

Lundbäck, M. (2013). ”Barnet förlorar på kort inskolning”. <http://forskolan.se/barnen-forlorar-pa-kort-inskolning/>. Lärarförbundet. Hämtad: 2017-11-28.

Skolverket. (2017). Pressmeddelande: *Mindre barngrupper i förskolan*. <https://www.skolverket.se/om-skolverket/press/pressmeddelanden/2017/mindre-barngrupper-i-forskolan-1.260222>. Hämtad: 2017-11-28.

Williams, P. (2016). I: Danielsson, S. (2016). <http://forskolan.se/mindre-grupper-loser-inte-allt/>. *Mindre grupper löser inte allt*. Lärarförbundet. Hämtad: 2017-11-28.

Bilaga – egengranskning av etisk blankett

Blankett för etisk egengranskning av studentprojekt som involverar människor

Projektitel: När barnet är tryggt så vågar barnet mycket mer

Studenter: Sara Andersson Ella Hurnasti

Handledare: Maria Olsson

	FRÅGOR	JA	TVEKSAMT	NEJ
1	Kan frivilligheten att delta i studien ifrågasättas, d.v.s. innehåller studien t.ex. barn, personer med nedsatt kognitiv förmåga, personer med psykiska funktionshinder samt personer i beroendeställning i förhållande till den som utför studien (ex. på personer i beroendeställning är patienter och elever)?			X
2	Innebär undersökningen att informerat samtycke inte kommer att inhämtas (d.v.s. forskningspersonerna kommer inte att få full information om undersökningen och/eller möjlighet att avsäga sig ett deltagande)?			X
3	Innebär undersökningen någon form av fysiskt ingrepp på forskningspersonerna?			X
4	Kan undersökningen påverka forskningspersonerna fysiskt eller psykiskt?			X
5	Används biologiskt material som kan härledas till en levande eller avliden människa (t.ex. blodprov)?			X
6	Avser du behandla känsliga personuppgifter, som etnicitet, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsa eller sexualliv?			X
7	Avser du behandla personuppgifter om lagöverträdelser, som brott, domar i brottmål, straffprocessuella tvångsmedel eller administrativa frihetsberövanden?			X
8	Avser du behandla personuppgifter på ett strukturerat sätt, t.ex. i ett register eller en databas? (Observera att även avkodade och krypterade personuppgifter betraktas som personuppgifter så länge det finns en kodnyckel).			X

Bilaga – informationsbrev

HÖGSKOLAN
DALARNA

2017-11-14

Förfrågan om deltagande

Under höstterminen 2017 ska vi skriva vårt examensarbete på Förskolläraryrket vid Högskolan Dalarna. Vår undersökning kommer att handla om förskollärares syn på sin roll i samband med inskolning. Vi kommer att använda oss av intervju som metod för vår datainsamling. Du tillfrågas härmed om deltagande i denna undersökning.

Undersökningens syfte och innehåll

Syftet med vår studie är att bidra med ökad kunskap om några förskollärares erfarenheter av vilka faktorer som kan påverka inskolning. Vi anser att förskolläraren har en betydande roll för att varje barn ska få en god introduktion i förskolans verksamhet och kunna utvecklas bästa möjligt. Vi ser fram mot ditt deltagande.

Genomförande

Vi har planerat att 5 stycken förskollärare ska delta i undersökningen. Ditt deltagande kommer att innebära en intervju med oss under cirka 1 timme. Vi önskar gärna att få spela in intervjun. Vi önskar att spela in för att vi i detta arbete vill beskriva dina erfarenheter och inte våra tolkningar av det vi får ta del av. Vi vill heller inte riskera att missa viktig information som ni väljer att dela med oss. Vi vill förtydliga att det endast är vi, Sara och Ella, som kommer ta del av det inspelade materialet. Materialet kommer transkriberas och raderas direkt därefter. Undersökningen kommer att presenteras i form av en uppsats som ventileras i sedvanlig ordning vid Högskolan Dalarna. Du kommer att kunna ta del av undersökningens resultat när uppsatsen är godkänd. Vi kommer skicka uppsatsen till dig personligen och publicera den på databasen DIVA.

Det insamlade materialet kommer att bearbetas av oss själva och vår handledare. Din identitet som deltagare kommer inte att röjas, inte heller vilken förskola undersökningen har gjorts vid. Personer – barn eller vuxna – som på något sätt nämns i studien kommer att avidentifieras. Insamlade data förvaras hos undertecknade och kommer endast att hanteras av oss och vår handledare. All insamlad data kommer att förstöras när examensarbetet är godkänt och klart.

Ditt deltagande i undersökningen är helt frivilligt. Du kan när som helst avbryta ditt deltagande utan närmare motivering. Om du som är tillfrågad avstår från att delta, eller avbryter ditt deltagande så kommer detta inte att påverka det fortsatta arbetet med undersökningen.

Tack för att du har tagit dig tid att läsa brevet!

Vi ser framemot att träffa dig och få ta del av dina erfarenheter.

Informerat samtycke

Med detta formulär vill vi försäkra oss om att du tagit del av information ovan och godkänner/ icke godkänner deltagande. Kryssa i ja eller nej i markerade rutor.

Jag godkänner/ godkänner inte:

Medverkan i denna studie:

Ja   Nej

Ort..... Datum .....

Namnteckning

.....

Namnförtydligande

.....

Mailadress:

.....

Bilaga – intervjufrågor

- ❖ När gick du din förskollärarytbildning?
- ❖ Hur länge har du arbetat?
- ❖ Lpfö98 (2016:13) ”Förskollärare ska ansvara för att varje barn tillsammans med sina föräldrar får en god introduktion i förskolan”. Vad är en god introduktion (inskolning) enligt dig? Motivera gärna varför och ge gärna exempel på situationer.
- ❖ Hur skulle du beskriva din roll gentemot barnet vid inskolning?
- ❖ Vilka faktorer anser du är nödvändiga vid inskolning? Vilka faktorer skulle kunna påverka inskolningen? Motivera gärna varför och ge gärna exempel på situationer.

(Om inte exempel ges frågar vi om de har erfarenheter om barn som gråter hysteriskt, är tysta eller inskolning som går snabbt men kan ge bakslag).
- ❖ Har du erfarenhet av olika inskolningsmetoder?
Om ja: Kan du beskriva för- och nackdelar?
- ❖ Har du något du vill tillägga?